

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α
ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜ. 6
ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ 9.11.2018
ΗΜΕΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ΩΡΑ 09.30 π.μ.
Αίθουσα Συνεδριάσεων, 3ος όροφος Κτιρίου Διοίκησης

ΠΑΡΟΝΤΕΣ: Οι κ.κ.:

Στυλιανός Δ. Κατρανίδης, Πρύτανης του Πανεπιστημίου

Δημήτριος Κυρκιλής, Αντιπρύτανης Διοικητικών Υποθέσεων, Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας

Ευγενία Αλεξανδροπούλου, Αντιπρύτανης Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης

Κωνσταντίνος Τσιτσελίκης, Κοσμήτορας της Σχολής Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών (αποχώρησε κατά τη συζήτηση του 5ου θέματος λόγω εκπαιδευτικών υποχρεώσεων)

Χρήστος Νεγκάκης, Κοσμήτορας της Σχολής Επιστημών Διοίκησης Επιχειρήσεων

Αλέξανδρος Χατζηγεωργίου, Κοσμήτορας της Σχολής Επιστημών Πληροφορίας

Ηλίας Κουσκουβέλης, Κοσμήτορας της Σχολής Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών

Ευτυχία Βουτυρά, Αναπλ. Πρόεδρος του Τμήματος Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών

Παναγιώτης Ταχυνάκης, Πρόεδρος του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Γρηγόριος Σίμος, Πρόεδρος του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Ευγένιος Πολίτης, Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης

Αλέξανδρος Μόσχος, Εκπρόσωπος των Προπτυχιακών Φοιτητών

Αντώνιος Τρακάδας, Εκπρόσωπος του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού

Ισμήνη Βάγια, Εκπρόσωπος των Διοικητικών Υπαλλήλων

Δεν μετέχει ο εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκτόρων επειδή μέχρι σήμερα δεν έχουν ολοκληρωθεί οι εκλογικές διαδικασίες από το αρμόδιο όργανό τους.

ΑΠΟΝΤΕΣ: Οι κ.κ. Δημήτριος Χανδράκης (λόγω υπηρεσιακών υποχρεώσεων), Κωνσταντίνος Καρφάκης, Ιωάννης Χατζηδημητρίου, Δημήτριος Σκιαδάς και Ροδάμνια-Γιασεμή Φουντουλίδου.

ΠΑΡΑΒΡΕΘΗΚΕ: Η Λοΐδα Μηνούδη, Γραμματέας της Συγκλήτου και του Πρυτανικού Συμβουλίου.

Όλα τα μέλη της Συγκλήτου κλήθηκαν νόμιμα και εμπρόθεσμα με έγγραφη πρόσκληση, βάσει του άρθρου 1 παρ. 2 του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου (Β' 149/2003, Υ.Α. 4824/Β1).

Η Σύγκλητος βρίσκεται σε απαρτία και αρχίζει η συνεδρίαση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

1. ....

ΘΕΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

Λήψη απόφασης επί του υπ' αριθμ. πρωτ. 119/2.11.2018 εγγράφου του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής σχετικά με την πιστοποίηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας του Τμήματος με κατεύθυνση «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες».

Υπόψη των μελών της Συγκλήτου τίθεται το υπ' αριθμ. πρωτ. 119/2.11.2018 έγγραφο του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, με συνημμένο το σχετικό απόσπασμα πρακτικού της υπ' αριθμ. 2/29.10.2018 έκτακτης συνεδρίασης της Συνέλευσης του ανωτέρω Τμήματος (επισυνάπτονται σε φωτοαντίγραφο στο παρόν πρακτικό).

Ο κ. Πρύτανης δίνει το λόγο στον Πρόεδρο του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, Καθηγητή Γρηγόριο Σίμο, για να εισηγηθεί το θέμα.

ΣΙΜΟΣ Γ.: Με το νόμο 4547/2018, συγκεκριμένα με το άρθρο 111, η ευθύνη για τη χορήγηση παιδαγωγικής επάρκειας φεύγει από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και έρχεται στα Πανεπιστήμια. Στο Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής συγκροτήσαμε επιτροπή για το θέμα αυτό η οποία, μελετώντας τους σχετικούς νόμους, καταλήγει ότι μπορούμε να δώσουμε παιδαγωγική επάρκεια για τους φοιτητές που αποφοίτησαν από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και ότι επίσης μπορεί να ληφθεί πρόνοια και για τους παλαιότερους απόφοιτους. Επίκειται η προκήρυξη από τον ΑΣΕΠ 4.500 δασκάλων ειδικής αγωγής, οι απόφοιτοι μας ανησυχούν για την αναγνώριση σε αυτούς της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας, άρα όσο πιο γρήγορα είμαστε έτοιμοι τόσο πιο καλά τα πράγματα γι' αυτούς.

ΠΟΛΙΤΗΣ Ε.: Το θέμα της πιστοποίησης παιδαγωγικής επάρκειας αφορά και το δικό μας Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, καθώς εδώ και δύο χρόνια υποβλήθηκε φάκελος στο Υπουργείο και στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, το οποίο απ' όσο γνωρίζω εισηγήθηκε θετικά/ Δεν πήραμε όμως ποτέ απάντηση, εκτιμώ επειδή επρόκειτο να υπάρξουν αλλαγές στη νομοθεσία, όπως και έγινε. Επειδή πλέον αυτή η ευθύνη αποδίδεται στα Πανεπιστήμια, ίσως το ζήτημα αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί κεντρικά, διότι αφορά πλέον το ποιος βεβαιώνει την επάρκεια. Θα πρέπει να δοθεί η αρμοδιότητα για βεβαίωση της πιστοποίησης της παιδαγωγικής επάρκειας, με το κύρος της υπογραφής και σφραγίδας σε ένα πιστοποιητικό. Παρακαλώ πολύ, επειδή και οι δικοί μας απόφοιτοι - εισακτέοι έτους 2013-2014, πρέπει να αποδεικνύουν παιδαγωγική επάρκεια βάσει νομοθεσίας και για τον λόγο αυτό επέλεξαν την παρακολούθηση μαθημάτων από το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής βάσει του υποβληθέντος φακέλου του τ.ΜΕΤ στο ΥΠΕΘ, θα πρέπει να αξιωθούν πιστοποίησης.

ΠΡΥΤΑΝΗΣ: Η θετική προϋπόθεση είναι ότι οι απόφοιτοι πρέπει να έχουν ενταχθεί σε κάποιο συγκεκριμένο κλάδο (ΠΕ). Από εκεί και πέρα, σύμφωνα με το νέο νόμο, ένα πανεπιστημιακό Τμήμα μπορεί να χορηγήσει παιδαγωγική επάρκεια την οποία τη δίνει η Γραμματεία του Τμήματος μετά από πρόταση της Συνέλευσης και έγκριση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου. Θα λέγαμε ότι αποτελεί πλέον μια εσωτερική διαδικασία με αυτή την έννοια και με την προϋπόθεση ότι έχει καθοριστεί η σχετική ομάδα μαθημάτων. Μια ερώτηση επ' αυτού, περί του καθορισμού ομάδας μαθημάτων. Μιλάτε για οκτώ (8) μαθήματα + δύο (2) πρακτική άσκηση, άρα δεν καθορίζετε ομάδα αλλά αριθμό. Λέτε οκτώ (8) μαθήματα από τα σαράντα τέσσερα (44). Μήπως θα έπρεπε να καθορίσετε ομάδα;

ΣΙΜΟΣ Γ.: Είναι σαράντα τέσσερα μαθήματα (44) από τα οποία θα έπρεπε να καλύψει τα 8. Είναι μαθήματα που συνδέονται με την παιδαγωγική. Είναι μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος.

ΠΡΥΤΑΝΗΣ: Έχετε δηλαδή προσδιορίσει σαράντα τέσσερα (44) παιδαγωγικά μαθήματα από το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματός σας;

ΣΙΜΟΣ Γ.: Στην κατάσταση που επισυνάπτεται είναι όσα μαθήματα έχουν σχέση με εκπαίδευση, διδασκαλία και διδακτική ή ειδική διδακτική, ψυχολογία (όπως σχολική, εκπαιδευτική, αναπτυξιακή), και ομάδα μαθημάτων που αφορά διοίκηση της εκπαίδευσης, όχι μόνο διδασκαλία, αλλά και διοίκηση σχολικών μονάδων. Η παρακολούθηση και επιτυχής ολοκλήρωση συνολικά δέκα (10) μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, δηλαδή οκτώ (8) μαθημάτων και της Πρακτικής I και II, εξασφαλίζει την ικανότητα και ετοιμότητα των αποφοίτων να εργαστούν σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και να στελεχώσουν διοικητικές θέσεις στην εκπαίδευση.

ΠΡΥΤΑΝΗΣ: Γνωρίζοντας και παλαιότερο νόμο για την παιδαγωγική επάρκεια, του οποίου όμως η συγκεκριμένη διάταξη επαναφέρεται εδώ, παιδαγωγική επάρκεια χορηγείται ασχέτως αντικειμένου του πρώτου κύκλου σπουδών, αρκεί να υπάρχει μεταπτυχιακός τίτλος σε ειδική αγωγή. Η εμπειρία μου στο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. μου έδειξε ότι τίτλοι σπουδών για παράδειγμα ΤΕΙ Οχημάτων ή Ιχθυοκαλλιέργειας ή Μεγάλων Γεωργικών Μηχανημάτων, με ένα χρόνο σπουδές σε Πανεπιστήμιο της Κύπρου κατά κύριο λόγο και της Βουλγαρίας, της Ιταλίας, μέσω εξ αποστάσεως και με βάση το νόμο δίνουν παιδαγωγική επάρκεια. Όπως αναφέρεται στο νόμο «με την κατοχή Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στις επιστήμες της αγωγής», αυτό σημαίνει ότι μπορούν αποκτούν παιδαγωγική επάρκεια ανεξαρτήτως των σπουδών του πρώτου κύκλου. Έχω συναντήσει πολλές τέτοιες περιπτώσεις. Κατ' αναλογία μπορώ να πω ότι απόφοιτοι ενός Τμήματος που έχει κατεύθυνση στην ειδική αγωγή, που εκ των πραγμάτων έχουν παρακολουθήσει περισσότερα μαθήματα, μπορούν να το κάνουν αυτό και να τύχουν παιδαγωγικής επάρκειας. Επομένως, συμφωνώ με την πρόταση του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής. Επιθυμεί κάποιο άλλο μέλος της Συγκλήτου να λάβει το λόγο σχετικά με το θέμα;

Κανένα μέλος της Συγκλήτου δεν εκφράζει επιθυμία να λάβει το λόγο σχετικά με το θέμα.

Η Σύγκλητος, αφού έλαβε υπόψη τα παραπάνω, ομόφωνα

αποφασίζει

εγκρίνει την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής (αρ. συνεδρ. 2/29.10.2018, θέμα 3ο) σχετικά με τη χορήγηση βεβαίωσης παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας στους αποφοίτους της κατεύθυνσης «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες» του Τμήματος, βάσει της υπ' αριθμ. πρωτ. 119/22.10.2018 συνημμένης εισήγησης της αρμόδιας Επιτροπής.

Θεσσαλονίκη..... 10/12/2018
Ακριβές Απόσπασμα
Με εντολή Πρύτανη
Μεταλόγου καθ' ύλην Πρωτοκόπου
Γραμματείας Συγκλήτου και Πρυτανικού Συμβουλίου

ΛΟΪΔΑ ΜΗΛΟΥΔΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ, ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Πληροφορίες: Ευδοξία Παπανικολάου
Τηλέφωνο: 2310/ 891 258

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		21/11/2018
ΗΜΕΡ.	21/11/2018	Αρ. Πρωτ. 119
Α.Π.	1500	ΠΡΟΣ: Τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου
ΝΑ ΔΟΣΕΙ		

μ. Κωνσταντίνου

ΘΕΜΑ: «Παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια Τμήματος ΕΚΠ».

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα απόσπασμα πρακτικού της αρ. 2/29-10-2018 συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματός μας, σχετικά με το ανωτέρω θέμα και παρακαλούμε για δικές σας ενέργειες.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΜΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

**ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜ. 2
ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**ΣΧΟΛΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ, ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΤΗΣ 29^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018

ΗΜΕΡΑ: ΔΕΥΤΕΡΑ – ΩΡΑ: 09:00 π.μ.

ΤΟΠΟΣ: ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΠΑΡΟΝΤΕΣ: Εκ των μελών του Διδακτικού Προσωπικού:

1. Τριάρχου Λάζαρος, Καθηγητής
2. Δαγδιλέλης Βασίλειος, Καθηγητής
3. Αγαλιώτης Ιωάννης, Καθηγητής
4. Πλατσίδου Μαρία, Καθηγήτρια
5. Σίμος Γρηγόριος, Καθηγητής
6. Βαλκάνος Ευθύμιος, Καθηγητής
7. Καρτασίδου Λευκοθέα, Αν. Καθηγήτρια
8. Παπαβασιλείου Ιωάννα, Επ. Καθηγήτρια
9. Πρώιου Χαρίκλεια, Επ. Καθηγήτρια
10. Σταμπουλής Μιλτιάδης, Επ. Καθηγητής
11. Γιαννούλη Βασιλική, Επ. Καθηγήτρια
12. Φαχαντίδης Νικόλαος, Επ. Καθηγητής
13. Συριοπούλου Χριστίνα, Επ. Καθηγήτρια
14. Παπακωνσταντίνου Δόξα, Επ. Καθηγήτρια
15. Κουστριάβα Ελένη, Επ. Καθηγήτρια

Εκ των εκπροσώπων Μελών ΕΔΙΠ

1. Καρατσιώρη Μαριάνθη

Εκ των εκπροσώπων Μελών ΕΤΕΠ

1. Τσαμπάζη Θεοφανεία

ΑΠΟΝΤΕΣ: Εκ των μελών του Διδακτικού Προσωπικού

1. Παπαδόπουλος Κωνσταντίνος, Καθηγητής (εκπαι άδεια)
2. Οκαλίδου Αρετή, Καθηγήτρια (εκπαι άδεια)
3. Μοντγκόμερι Άντονι-Τζουντ, Αν. Καθηγητής
4. Καραβάκου Βασιλική, Αν. Καθηγήτρια
5. Γουλετά Ειρήνη, Αν. Καθηγήτρια (άδεια άνευ αποδοχών)

Εκ των εκπροσώπων προπτυχιακών φοιτητών

1. Ζυγούλης Ιωάννης
2. Χατζηπαυλίδου Άννα

ΠΡΟΕΔΡΕΥΕΙ: Ο Πρόεδρος του Τμήματος Καθηγητής Γρηγόριος Σίμος.
ΠΑΡΙΣΤΑΤΑΙ: Η εκτελούσα καθήκοντα Προϊσταμένου Γραμματείας κ. Ευδοξία Παπανικολάου και η πρακτικογράφος κ. Αικατερίνη Ευσταθίου.

Διαπιστώνεται η νόμιμη απαρτία και αρχίζει η συνεδρίαση

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ:

.....
3. Συζήτηση και λήψη απόφασης για την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια της κατεύθυνσης «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες» του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας επιτροπής.
.....

ΘΕΜΑ ΤΡΙΤΟ:

Συζήτηση και λήψη απόφασης για την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια της κατεύθυνσης «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες» του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας επιτροπής.

Τίθεται υπόψη των μελών της Συνέλευσης η υπ' αριθμ. πρωτ. Τμήματος 119/22-10-2018 Εισήγηση της αρμόδιας Επιτροπής που συγκροτήθηκε με απόφαση της υπ' αριθμ. 21/10-07-2018 συνεδρίασης Συνέλευσης και αποτελείται από τους κ. κ. Λευκοθέα Καρτασίδου, Αν. Καθηγήτρια, Βασιλική Γιαννούλη, Επ. Καθηγήτρια, Δόξα Παπακωνσταντίνου, Επ. Καθηγήτρια και Παναγιώτη Βαρσάμη, μέλος Ε.ΔΙ.Π., σχετικά με την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια των αποφοίτων του Τμήματός μας της κατεύθυνσης «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες».

ΣΙΜΟΣ: Ευχαριστούμε την Επιτροπή για τη δουλειά που έχει κάνει. Έχετε όλοι λάβει ηλεκτρονικά την Εισήγηση και γνωρίζετε τι προτείνει η Επιτροπή. Όλοι γνωρίζουμε πόσο σοβαρό είναι το θέμα αυτό και πόσο έχει ταλαιπωρηθεί το Τμήμα με το ζήτημα αυτό. Αν δεν έχουμε κάτι να προσθέσουμε, να το θέσουμε στην ψηφοφορία.

Ουδείς λαμβάνει το λόγο.

Τα μέλη της Συνέλευσης του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής,
μετά από ψηφοφορία

αποφασίζουν ομόφωνα

την έγκριση της υπ' αριθμ. πρωτ. Τμήματος 119/22-10-2018 Εισηγήσης της αρμόδιας Επιτροπής, που συγκροτήθηκε με απόφαση της υπ' αριθμ. 21/10-07-2018 συνεδρίασης Συνέλευσης και αποτελείται από τους κ. κ. Λευκοθέα Καρτασίδου, Αν. Καθηγήτρια, Βασιλική Γιαννούλη, Επ. Καθηγήτρια, Δόξα Παπακωνσταντίνου, Επ. Καθηγήτρια και Παναγιώτη Βαρσάμη, μέλος Ε.ΔΙ.Π., σχετικά με την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια των αποφοίτων του Τμήματός μας της κατεύθυνσης «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες», σε όλα της τα σημεία, η οποία επισυνάπτεται στο παρόν και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

.....

Επειδή δεν υπάρχουν άλλα θέματα, λύεται η συνεδρίαση.

Ακριβές Απόσπασμα

Θεσσαλονίκη 2/11/2018

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
ΗΜΕΡ. ΑΦΕΞΗΣ	22-10-2018
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ	119

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ, ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Θεσσαλονίκη, 22-10-2018

ΠΡΟΣ: τη Συνέλευση του
Τμήματος

ΘΕΜΑ: Παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια της κατεύθυνσης «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες» του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 21/10-7-2018 απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οριστήκαμε μέλη της επιτροπής για την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια της κατεύθυνσης «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες» του Τμήματος. Η επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη την κείμενη νομοθεσία συνάγει τα παρακάτω όσον αφορά την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια και καταλήγει στην ακόλουθη εισήγηση-πρόταση.

1) Από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και εφεξής
Λαμβάνοντας υπόψιν:

Α) Τις παραγράφους 1-4 του άρθρου 111 του Ν.4547/2018 'Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις' (ΦΕΚ Α' 102/12.06.2018), στις διατάξεις των οποίων ορίζεται, ότι:

«1. Η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010 (Α' 71) αντικαθίσταται ως εξής: «**Η παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια πιστοποιείται:** α) Με βεβαίωση που χορηγείται από Τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή από ομάδες συνεργαζόμενων Τμημάτων του ίδιου ή περισσότερων Α.Ε.Ι. σε αποφοίτους, ύστερα από παρακολούθηση ομάδας μαθημάτων που προσφέρονται στο πλαίσιο ειδικού προγράμματος σπουδών ή στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου ή και συνδυαστικά. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι., καθορίζεται η ομάδα μαθημάτων του προηγούμενου εδαφίου και καταρτίζεται τυχόν ειδικό πρόγραμμα σπουδών, το οποίο παρακολουθούν φοιτητές και απόφοιτοι Τμήματος του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. που έχουν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο αριθμός των αποφοίτων, καθώς και των φοιτητών άλλων Τμημάτων, που παρακολουθούν τα μαθήματα αυτά κατ' έτος, αλλά και η χορήγηση βεβαίωσης σε παλαιούς αποφοίτους του Τμήματος χωρίς παρακολούθηση επιπλέον μαθημάτων, εφόσον το πρόγραμμα σπουδών που ολοκλήρωσαν καλύπτει με επάρκεια το περιεχόμενο των ως άνω μαθημάτων. Τα μαθήματα προσφέρονται δωρεάν. β) Με την κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ή διδακτορικού διπλώματος στις επιστήμες της αγωγής. γ) Με την κατοχή πιστοποιητικού παιδαγωγικής επάρκειας της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 3027/2002. δ) Με την κατοχή πτυχίου Παιδαγωγικών Τμημάτων Α.Ε.Ι. (Παιδαγωγικών Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης, Τμημάτων Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Τμημάτων Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας, Τμημάτων Φιλοσοφίας -

Παιδαγωγικής και Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής), καθώς και με την απόφαση της Ανωτάτης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ) με την παρ. 1 του άρθρου 20 του Ν. 4559/2018 (ΦΕΚ Α' 142) – Με την παρ. 2 του άρθρου 20 του Ν. 4559/18, ορίζεται ότι:

«2. Η διάταξη της παραγράφου 1 ισχύει από τις 12.6.2018».

2. Τα προγράμματα σπουδών της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010 που είναι σε λειτουργία κατά τη δημοσίευση του παρόντος, ολοκληρώνονται με τους ήδη εγγεγραμμένους σπουδαστές.

3. Όσοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος έχουν λάβει βεβαίωση ή πτυχίο που απονέμει παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010, όπως ισχύει έως τη δημοσίευση του παρόντος ή έχουν εισαχθεί σε Τμήματα των περιπτ. β' και γ' της ίδιας παραγράφου, καθώς και όσοι υπάγονται στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010, δεν απαιτείται να λάβουν τη βεβαίωση της παραγράφου 1 του παρόντος.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν την ισχύ της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3848/2010».

Β) Την παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3848/2010 'Αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού – καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στην εκπαίδευση και λοιπές διατάξεις' (ΦΕΚ Α' 71/19.05.2010), όπως τροποποιήθηκε με την περ. ε της παρ. 22 του Ν. 4186/2013 'Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις' (ΦΕΚ Α' 193/17.09.2013, σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας προβλέπεται, ότι: «ε) Η παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3848/2010 αντικαθίσταται ως εξής: «6. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 2 εφαρμόζονται σε όσους εισάγονται σε Τμήματα Α.Ε.Ι. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013 - 2014 και εφεξής. Για όσους έχουν εισαχθεί σε Τμήματα Α.Ε.Ι. πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2013 - 2014 για τη συμμετοχή τους στους διαγωνισμούς για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα με σκοπό το διορισμό ή την πρόσληψή τους στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση ισχύουν οι κείμενες, πριν την ισχύ του ν. 3848/2010 κατά τη δημοσίευση του παρόντος διατάξεις.»

Γ) Την παρ. 8 του άρθρου 2 του Ν. 3848/2010 'Αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού – καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στην εκπαίδευση και λοιπές διατάξεις' (ΦΕΚ Α' 71/19.05.2010), η οποία προστέθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 83 του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ Α' 114), σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας ορίζεται, ότι: «Δεν υπάγονται στις διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 όσοι εισήχθησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014 και 2014-2015 σε καθηγητικές σχολές, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3194/2003 (Α' 267)».

Δ) Την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 3194/2003 (ΦΕΚ Α' 267), στις διατάξεις της οποίας ορίζεται, ότι: «Καθηγητικές σχολές κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 5 του Ν. 1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α') για τους διορισμούς εκπαιδευτικών και τις προσλήψεις αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών από το έτος 2004 και εφεξής, νοούνται τα πανεπιστημιακά τμήματα, των οποίων οι πτυχιούχοι διορίζονται στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 του Ν. 1566/1985, χωρίς την απαίτηση πρόσθετου πτυχίου ή πιστοποιητικού παιδαγωγικής κατάρτισης, σε θέσεις εκπαιδευτικών των κλάδων δασκάλων και νηπιαγωγών και των κλάδων ΠΕ1 Θεολόγων, ΠΕ2 Φιλολόγων, ΠΕ3 Μαθηματικών, ΠΕ4 Φυσικών, ΠΕ5 Γαλλικής Γλώσσας, ΠΕ6 Αγγλικής Γλώσσας, ΠΕ7 Γερμανικής Γλώσσας, ΠΕ8 Καλλιτεχνικών Μαθημάτων, ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής, ΠΕ15 Οικιακής Οικονομίας και ΠΕ16 Μουσικής, καθώς και η Ανώτερη Σχολή Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ.) της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και η Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) για το διορισμό εκπαιδευτικών στον κλάδο ΠΕ17».

Ε) Την περ. β της παρ. 1 του άρθρου 19 του Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ Α' 2), σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας προβλέπεται, ότι: «(Σύσταση νέων κλάδων εκπαιδευτικών ΕΑΕ και ΕΕΠ)
1. Στους κλάδους των εκπαιδευτικών ΕΑΕ της προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τις ΣΜΕΑΕ που προβλέπονται στα άρθρα 12,13 και 14 του ν. 1566/1985 προστίθενται οι εξής νέοι κλάδοι: α)....β) Κλάδος ΠΕ 71 (Δασκάλων ΕΑΕ)».

Συνάγουμε ότι:

- Η διαδικασία για την απόκτηση πιστοποιητικού παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας αφορά στους εισαχθέντες σε τμήματα ΑΕΙ από το ακαδημαϊκό έτος 2013 – 2014 και εφεξής για τη συμμετοχή τους στους διαγωνισμούς για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα με σκοπό το διορισμό ή την πρόσληψή τους στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Η διαδικασία για την πιστοποίηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας είναι ορισμένη στο άρθρο 111 του Ν.4547/2018, το οποίο τροποποίησε όλες τις προηγούμενες σχετικές διατάξεις.

2) Πριν από το ακαδημαϊκό έτος 2013/2014

Λαμβάνοντας υπόψιν:

Α) Την παρ. 4 του άρθρου 111 του Ν. 4547/2018, σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας προβλέπεται, ότι: «4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν την ισχύ της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3848/2010».

Β) Την παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3848/2010, όπως τροποποιήθηκε με την περ. ε της παρ. 22 του Ν. 4186/2013, σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας προβλέπεται, ότι: «ε) Η παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3848/2010 αντικαθίσταται ως εξής: «6. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 2 εφαρμόζονται σε όσους εισάγονται σε Τμήματα Α.Ε.Ι. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013 - 2014 και εφεξής. Για όσους έχουν εισαχθεί σε Τμήματα Α.Ε.Ι. πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2013 - 2014 για τη συμμετοχή τους στους διαγωνισμούς για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα με σκοπό το διορισμό ή την πρόσληψή τους στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση ισχύουν οι κείμενες, πριν την ισχύ του ν. 3848/2010 κατά τη δημοσίευση του παρόντος διατάξεις.»

Γ) Την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 3194/2003 (ΦΕΚ Α' 267), στις διατάξεις της οποίας ορίζεται, ότι: «Καθηγητικές σχολές κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 5 του Ν. 1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α') για τους διορισμούς εκπαιδευτικών και τις προσλήψεις αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών από το έτος 2004 και εφεξής, νοούνται τα πανεπιστημιακά τμήματα, των οποίων οι πτυχιούχοι διορίζονται στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 του Ν. 1566/1985, χωρίς την απαίτηση πρόσθετου πτυχίου ή πιστοποιητικού παιδαγωγικής κατάρτισης, σε θέσεις εκπαιδευτικών των κλάδων δασκάλων και νηπιαγωγών και των κλάδων ΠΕ1 Θεολόγων, ΠΕ2 Φιλολόγων, ΠΕ3 Μαθηματικών, ΠΕ4 Φυσικών, ΠΕ5 Γαλλικής Γλώσσας, ΠΕ6 Αγγλικής Γλώσσας, ΠΕ7 Γερμανικής Γλώσσας, ΠΕ8 Καλλιτεχνικών Μαθημάτων, ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής, ΠΕ15 Οικιακής Οικονομίας και ΠΕ16 Μουσικής, καθώς και η Ανώτερη Σχολή Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών (Α.Σ.Ε.ΤΕ.Μ.) της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και η Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) για το διορισμό εκπαιδευτικών στον κλάδο ΠΕ17».

Α Α

Δ) Την περ. β της παρ. 1 του άρθρου 19 του Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ Α' 2), σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας προβλέπεται, ότι: «(Σύσταση νέων κλάδων εκπαιδευτικών ΕΑΕ και ΕΕΠ) 1. Στους κλάδους των εκπαιδευτικών ΕΑΕ της προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τις ΣΜΕΑΕ που προβλέπονται στα άρθρα 12,13 και 14 του ν. 1566/1985 προστίθενται οι εξής νέοι κλάδοι: α)....β) **Κλάδος ΠΕ 71 (Δασκάλων ΕΑΕ)**».

Ε) Τις διατάξεις των άρθρων 12, 13 και 14 του Ν. 1566/1985 (ΦΕΚ Α'167) για το διορισμό εκπαιδευτικού προσωπικού σε θέσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Συνοψίζουμε ότι:

- Για όσους έχουν εισαχθεί στο Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2013 - 2014 για τη συμμετοχή τους στους διαγωνισμούς για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα με σκοπό το διορισμό ή την πρόσληψή τους στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση ισχύουν οι κείμενες, πριν την ισχύ του Ν. 3848/2010 διατάξεις και συνεπώς δεν απαιτείται πιστοποιητικό παιδαγωγικής επάρκειας. Ωστόσο επειδή στο άρθρο 111 του Νόμου 4547/2018 ορίζεται ότι χορηγείται βεβαίωση σε παλαιούς αποφοίτους του Τμήματος χωρίς παρακολούθηση επιπλέον μαθημάτων, εφόσον το πρόγραμμα σπουδών που ολοκλήρωσαν καλύπτει με επάρκεια το περιεχόμενο των απαιτούμενων μαθημάτων, όπως ορίζονται στην παρούσα εισήγηση, δύναται να χορηγήσει βεβαίωση παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας κατόπιν σχετικής αιτήσεως των ενδιαφερομένων.

Η επιτροπή αφού μελέτησε και συνέκρινε τα προγράμματα σπουδών προτείνει την πιστοποίηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής με κατεύθυνση «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες» με την παρακολούθηση και επιτυχή ολοκλήρωση (α) της Πρακτικής άσκησης Ι και ΙΙ και (β) οκτώ (8) μαθημάτων από την παρακάτω ομάδα μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Η ομάδα των απαιτούμενων μαθημάτων για την πιστοποίηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας ορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο των μαθημάτων εκείνων που θα διασφαλίζουν τη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των μελλοντικών εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής. Η παρακολούθηση και επιτυχής ολοκλήρωση συνολικά δέκα (10) μαθημάτων του προγράμματος σπουδών εξασφαλίζει την ικανότητα και ετοιμότητα των αποφοίτων να εργαστούν σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής Αθμιας και Βθμιας εκπαίδευσης και να στελεχώσουν διοικητικές θέσεις στην εκπαίδευση.

Στην ομάδα αυτή των μαθημάτων συμπεριλαμβάνονται όλες οι αλλαγές τίτλων μαθημάτων, χωρίς όμως να αλλάζει ριζικά το περιεχόμενο των μαθημάτων, ή/και αντικαταστάσεις τους, όλων των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προγενέστερος τίτλος ή Αντικατάσταση του μαθήματος		
1. Εισαγωγή στην Ειδική Αγωγή & Εκπαίδευση	Εισαγωγή στην εκπαίδευση των ΑμεΑ	Εισαγωγή σε θέματα εκπαίδευσης των ΑμεΑ	
2. Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	Εισαγωγή στα Παιδαγωγικά		
3. Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων	Εισαγωγή στη Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση		
4. Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση			
5. Εκπαίδευση Ατόμων με Νοητική Καθυστέρηση / Νοητική Αναπηρία	Εκπαίδευση Ατόμων με Νοητική Καθυστέρηση	Νοητική Υστέρηση	

6. Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα Όρασης	Εκπαίδευση ατόμων με πρόβλημα όρασης: τυπική και εξ' αποστάσεως	Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα Όρασης I και II	Εκπαίδευση ατόμων με Τύφλωση
7. Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα Συμπεριφοράς	Προβλήματα συμπεριφοράς και η αντιμετώπισή τους σε παιδιά με ειδικές ανάγκες	Ψυχοπαιδαγωγική υποστήριξη εφήβων με ειδικές ανάγκες	Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση της εφηβείας για ΑμεΑ
8. Εκπαίδευση μαθητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες	Μαθησιακές Δυσκολίες I	Μαθησιακές Δυσκολίες II	Μαθησιακές Δυσκολίες
9. Εκπαίδευση Ατόμων με Προβλήματα Ακοής	Εκπαίδευση ατόμων με κώφωση		
10. Εκπαίδευση Ατόμων με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές / Αυτισμό	Αγωγή και Εκπαίδευση Ατόμων με αυτισμό		
11. Εκπαίδευση Ατόμων με Κινητικές και Σωματικές Αναπηρίες	Εκπαίδευση παιδιών με κινητικές και σωματικές αναπηρίες		
12. Εκπαίδευση Ατόμων με Βαριές ή / και Πολλαπλές Αναπηρίες	Εκπαίδευση Ατόμων με Σοβαρές και Βαριές Πολλαπλές Αναπηρίες		
13. Εκπαίδευση Ατόμων με Αναπηρία με τη Χρήση Υποστηρικτικής Τεχνολογίας	Νέες τεχνολογίες και πολυμέσα στην εκπαίδευση των ΑΜΕΑ		
14. Εκπαίδευση των Προικισμένων και Ταλαντούχων ατόμων			
15. Εκπαιδευτική και Κοινωνική Συμπερίληψη Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και Αναπηρίες	Συνεκπαίδευση Παιδιών με και χωρίς Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες		
16. Σύγχρονα Διδακτικά Μοντέλα για άτομα με ΔΑΔ / Αυτισμό	Σύγχρονα Διδακτικά μοντέλα στον αυτισμό		
17. Διδασκαλία Μαθηματικών σε Άτομα με Δυσκολίες Μάθησης και Προσαρμογής	Μαθηματικά για ΑμεΑ		
18. Διδακτική Μεθοδολογία για την Εκπαίδευση των ΑμεΑ	Διδακτική Μεθοδολογία για τα ΑμεΑ	Διδακτικές μέθοδοι για την εκπαίδευση των ΑΜΕΑ	
19. Διδασκαλία ανάγνωσης και γραφής σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Ψυχολογία Ανάγνωσης και Γραφής		
20. Γραφή και Ανάγνωση της Braille	Η μέθοδος Braille		
21. Εργαστήριο Εκμάθησης της Braille			
22. Προσβασιμότητα, αντίληψη και γνώση του χώρου από άτομα με πρόβλημα όρασης	Κινητικότητα και προσανατολισμός ατόμων με προβλήματα όρασης	Αντίληψη και Γνώση του χώρου από άτομα με πρόβλημα όρασης	
23. Διδασκαλία Ελληνικής ως 2 ^{ης} ή Ξένης Γλώσσας	Ελληνική Γλώσσα και η διδακτική της II		
24. Η Ελληνική Γλώσσα & η Διδακτική της στα ΑμεΑ			

25. Εισαγωγή στις Επιστήμες Λόγου και Ακοής			
26. Διαταραχές Λόγου, Ομιλίας και Επικοινωνίας	Αναπτυξιακές και Νευρολογικές Διαταραχές Λόγου και Επικοινωνίας	Λογοπαθολογία	
27. Διάσπαση Προσοχής, Υπερκινητικότητα και Παρορμητικότητα			
28. Διαμόρφωση του εαυτού, της αυτοαντίληψης και της αυτοεκτίμησης στα ΑμεΑ	Διαμόρφωση ταυτότητας στα ΑΜΕΑ		
29. Σχολική Ψυχολογία			
30. Εφαρμογές Σχολικής Ψυχολογίας			
31. Εκπαιδευτική Ψυχολογία	Ψυχολογία της Εκπαίδευσης		
32. Παιδαγωγική Ψυχολογία	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Ψυχολογία		
33. Συμβουλευτική Ψυχολογία			
34. Αναπτυξιακή ψυχολογία			
35. Κοινωνική ψυχολογία			
36. Συναισθηματική νοημοσύνη στην εκπαίδευση και στην εργασία			
37. Επίβλεψη και Οργάνωση Δομών Ειδικής Αγωγής και Αποκατάστασης			
38. Διοίκηση εκπαιδευτικών οργανισμών - Σχολικών Μονάδων	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	Οργάνωση Διοίκηση	
39. Νομοθετικό πλαίσιο και ευρωπαϊκές πολιτικές απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία			
40. Επαγγελματικός προσανατολισμός ΑμεΑ	Επαγγελματική Ένταξη των ΑμεΑ	Εκπαιδευτική και Επαγγελματική Ένταξη ΑμεΑ	Συμβουλευτική και Επαγγελματικός προσανατολισμός των ΑμεΑ
41. Εργασιακές σχέσεις, ενσωμάτωση και κοινωνική στήριξη των ατόμων με αναπηρία στην εργασία			
42. Πληροφορική III: Εφαρμογές Πληροφορικής στην Εκπαίδευση	Εφαρμογές Πληροφορικής στην Εκπαίδευση		
43. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης			
44. Φιλοσοφία της Παιδείας	Εισαγωγή στη φιλοσοφία της εκπαίδευσης		

Για τους μελλοντικούς φοιτητές του Τμήματος, προτείνεται η ομάδα των απαιτούμενων μαθημάτων για την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια θα επικαιροποιείται εφόσον προκύπτει ανάγκη, π.χ. ριζικές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών, στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Τα μέλη της επιτροπής

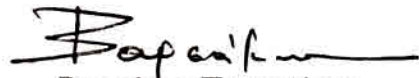
Καρτασίδου Αευκοθέα
Αν. Καθηγήτρια

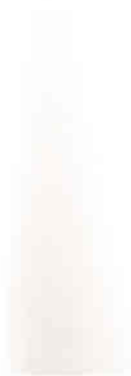
Γιαννούλη Βασιλική
Επικ. Καθηγήτρια

Παλακωνσταντίνου Δόξα
Επικ. Καθηγήτρια

Βαρσάμης Παναγιώτης
ΕΔΙΠ του Τμήματος

Άρθρο 109

Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4521/2018 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής καθορίζεται το Τμήμα του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής που έχει την ευθύνη ολοκλήρωσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Ενεργειακής Τεχνολογίας και απονομής του σχετικού μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης. Διδακτικά καθήκοντα για την ολοκλήρωση του προγράμματος ανατίθενται κατά προτεραιότητα στα μέλη Δ.Ε.Π. που ασκούσαν διδακτικά καθήκοντα στο ως άνω μεταπτυχιακό πρόγραμμα έως τη δημοσίευση του παρόντος.»

Άρθρο 110**Καταργούμενες διατάξεις**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 20 και ιδίως των παρ. 8, 9 και 12 έως και 15 του άρθρου αυτού, καταργείται κάθε διάταξη που βρίσκεται σε αντίθεση προς τις διατάξεις του παρόντος και, ιδίως, οι εξής:

α) το άρθρο 1, οι παράγραφοι 1 έως και 3 του άρθρου 3, οι παράγραφοι 1 έως και 4 του άρθρου 6, οι παράγραφοι 1 έως και 3 του άρθρου 10, τα άρθρα 12, 13 και 15 έως και 19 του ν. 1304/1982,

β) τα Κεφάλαια Α' έως και Γ' του άρθρου 11, οι παράγραφοι 2 έως και 5, 7, 8 και 9 του άρθρου 29, η παράγραφος 3 του άρθρου 38 και το άρθρο 57 του ν. 1566/1985,

γ) οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 1894/1990,

δ) η Φ.16/102/Γ 308/3.4.1991 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 223), η οποία κυρώθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 62 του 1946/1991 (Α' 69),

ε) η παράγραφος 13 του άρθρου 10 του ν. 2327/1995 (Α' 156),

στ) το άρθρο 9 και η παράγραφος 3 του άρθρου 10 του ν. 2525/1997,

ζ) η παράγραφος 14 του άρθρου 8, η περίπτωση δ' της παραγράφου 29 του άρθρου 14 και οι περιπτώσεις στ', η', ια' και ιβ' της παρ. 29 του άρθρου 14 του ν. 2817/2000,

η) τα άρθρα 1 και 2, οι παράγραφοι 2 και 3 και η περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 3, τα άρθρα 4 και 5, η παράγραφος 4 του άρθρου 7, οι παράγραφοι 2, 4 και 5 του άρθρου 8 και οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 9 του ν. 2986/2002,

θ) η παράγραφος 15 του άρθρου 6 του ν. 3027/2002 (Α' 152),

ι) η παράγραφος 10 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003 (Α' 141),

ια) η παράγραφος 1 του άρθρου 12 του ν. 3260/2004 (Α' 151),

ιβ) τα άρθρα 12 και 13 του ν. 3699/2008,

ιγ) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 3879/2010 (Α' 164),

ιδ) τα άρθρα 10 έως και 28, οι παράγραφοι 1 έως και 7 του άρθρου 29 και οι παράγραφοι 1 έως και 9 του άρθρου 32, καθώς και ο τίτλος «Προγραμματισμός και αξιολόγηση της δράσης των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών» του ίδιου άρθρου του ν. 3848/2010,

ιε) η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 329 του ν. 4072/2012 (Α' 86),

ιστ) οι υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' της περίπτωσης α' και η υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3, οι παράγραφοι 7 έως και 9 και η περίπτωση ε' της παρ. 13 του άρθρου 1 του ν. 4142/2013,

ιζ) η παρ. 35 του άρθρου 39 και το άρθρο 41 του ν. 4186/2013,

ιη) οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 65 του ν. 4310/2014,

ιθ) το άρθρο 36 του ν. 4386/2016 (Α' 83),

κ) το άρθρο 38 του ν. 4415/2016 (Α' 159),

κα) το π.δ. 152/2013 (Α' 240).

2. Η περίπτωση α' της παρ. 24 του άρθρου 6 του ν. 3027/2002 (Α' 152) καταργείται.

3. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης 16 και το πρώτο εδάφιο της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 2 της υποπαραγράφου Θ.3 της παραγράφου Θ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) καταργούνται.

4. Το έβδομο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 4186/2013, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4283/2014 (Α' 189), καταργείται.

Άρθρο 111**Παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια**

1. Η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010 (Α' 71) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια πιστοποιείται:

α) Με βεβαίωση που χορηγείται από Τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή από ομάδες συνεργαζόμενων Τμημάτων του ίδιου ή περισσότερων Α.Ε.Ι. σε αποφοίτους, ύστερα από παρακολούθηση ομάδας μαθημάτων που προσφέρονται στο πλαίσιο ειδικού προγράμματος σπουδών ή στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου ή και συνδυαστικά. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι., καθορίζεται η ομάδα μαθημάτων του προηγούμενου εδαφίου και καταντίζεται τυχόν ειδικό πρόγραμμα σπουδών, το οποίο παρακολουθούν φοιτητές και απόφοιτοι Τμήματος του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. που έχουν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο αριθμός των αποφοίτων, καθώς και των φοιτητών άλλων Τμημάτων, που παρακολουθούν τα μαθήματα αυτά κατ' έτος, αλλά και η χορήγηση βεβαίωσης σε παλαιούς αποφοίτους του Τμήματος χωρίς παρακολούθηση επιπλέον μαθημάτων, εφόσον το πρόγραμμα σπουδών που ολοκλήρωσαν καλύπτει με επάρκεια το περιεχόμενο των ως άνω μαθημάτων. Τα μαθήματα προσφέρονται δωρεάν.

β) Με την κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ή διδακτορικού διπλώματος στις επιστήμες της αγωγής.

γ) Με την κατοχή πιστοποιητικού παιδαγωγικής επάρκειας της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 3027/2002.

2. Τα προγράμματα σπουδών της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010, που είναι σε λειτουργία κατά τη δημοσίευση του παρόντος, ολοκληρώνονται με τους ήδη εγγεγραμμένους σπουδαστές.

3. Όσοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος έχουν λάβει βεβαίωση ή πτυχίο που απονέμει παιδαγωγική και διδα-